

Una enorme caixa de cartó feta de formigó al Poblenou

El vestigi d'una antiga cartroneria amb final tràgic a la zona del 22 @

Dipòsit d'aigües del carrer Dávila | Bernat Cedó

La relativament nova configuració de la zona de les Glòries, que no sabem quan durarà ja que es porta modificant d'ençà que Cerdà la va planejar, ens ha deixat punts de vista nous de la ciutat de Barcelona que ens ajuden a redescobrir alguns vestigis del passat.

Si passegem prop de la Torre Àgbar i el Museu del disseny potser ens haurà sorprès veure el que aparenta ser una enorme caixa de cartó oberta sobresortint entre edificis i naus industrials amb una estrella de sis puntes com l'estrella de David com a Logotip.

Si ens apropem al carrer Dávila 157 anant fins l'edifici en qüestió per entendre el missatge que ens vol donar el que en realitat és una antiga estructura de formigó dissenyada amb forma de caixa potser trobem alguna pista més.

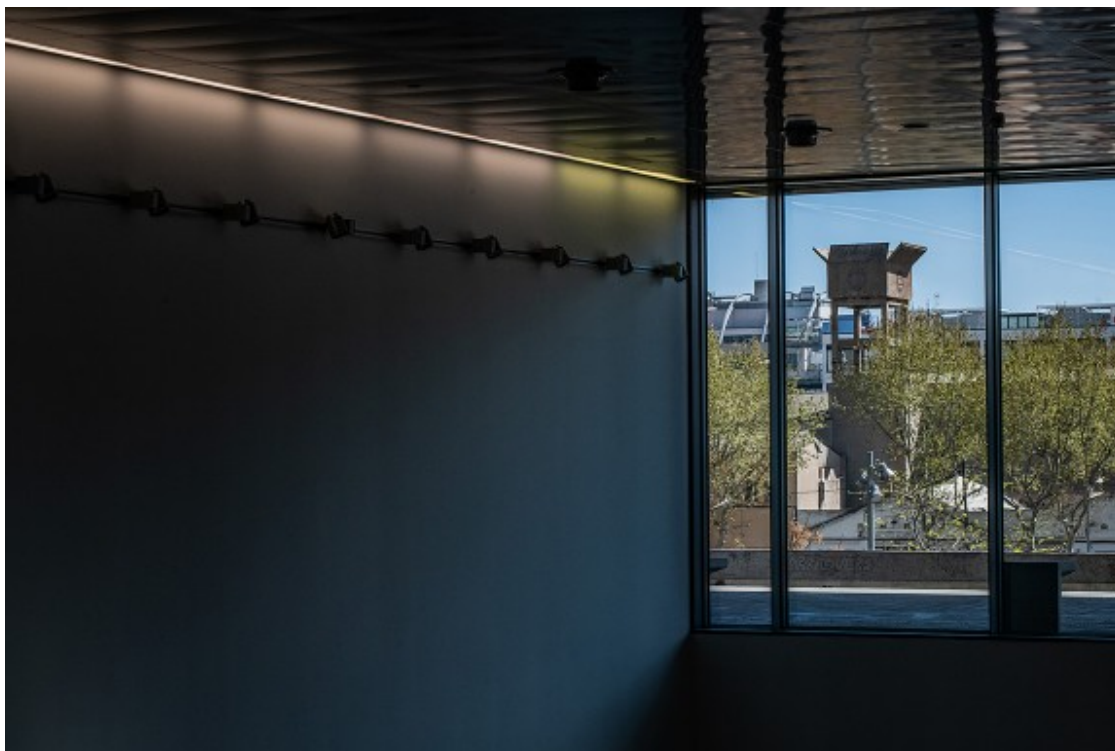
Dipòsit d'aigües amb forma de reclam publicitari (Caixa de cartó amb l'estrella de David) al carrer d'Àvila, visible des de les Glòries Foto: Bernat Cedó

Als barrots de l'edifici tornem a trobar l'estrella de sis puntes i els anagrames composts per les lletres CE i JE respectivament.

Les sigles fan referència a Cartoneria Española José Rius, a diferència de les lletres presents a la fictícia caixa de cartró que corona l'edifici on apareix el nom 'Envases Universal J. Rius SA', un dels altres noms que va tenir l'empresa.

S'ha especulat sovint sobre un possible origen jueu de la família o una certa simpatia cap a aquesta religió, tot i que no hi ha fins el moment cap dada concloent que ens ho permeti afirmar.

La companyia, fundada als anys 40 va ser clau en el sector i estava especialitzada en caixes de cartró (d'aquí el seu reclam). Va patentar diversos models de i proveïa a una bona cartera de clients.

Dipòsit d'aigües amb forma de reclam publicitari al carrer d'Àvila, visible des de les Glòries Foto: Bernat Cedó

Però més enllà de l'enigmàtic reclam, aquest edifici amaga una història tràgica. L'any 1973 va patir un greu incendi que va commocionar Barcelona en el qual van perdre la seva vida 3 treballadors.

El fet que la nau disposés de tones de cartró va convertir l'antiga cartroneria en una trampa mortal. Les tasques de localització dels empleats desapareguts van ser complicades pel nivell de destrucció i la runa que ho colgava tot.

Els bombers van comptar amb la inestimable ajuda d'un gos anomenat ?Dan? que tenia un olfacte privilegiat . El seu amo, Antonio Muñoz García va restar durant hores voluntàriament amb el seu gos buscant els cossos entre les runes. En Dan va patir diverses cremades remenant entre runa de vegades encara roent, però va identificar diverses restes que van poder ser analitzades i confirmades pels forenses.

Tot i que l'empresa tenia també altres infraestructures, la catàstrofe va ser un cop dur, especialment per a les famílies i amics dels difunts però també pels treballadors supervivents, que van perdre la seva feina i d'un dia per l'altre es van trobar al carrer. Aquests van acabar denunciant a la companyia.